

i Lov Nr. 128 af 27. Maj 1908 om Lønning for Lærere og Lærerinder i Folkeskolen m. m., saaledes at der oprettes en Appellinstans, for hvilken de i nævnte Paragraf omhandlede Afskedigelser kan indankes til endelig Afgørelse?" Jeg vil med denne Motivering anbefale den stillede Forespørgsel til den højtærede Ministers Velvilje, og jeg kan tilsige ham mit Partis Støtte og Medvirken, hvis han vil gaa med til at fremsætte et Lovforslag i Overensstemmelse med de Udtalelser, jeg her har fremsat.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Keiser-Nielsen): Jeg skal gøre mig Umage for at holde mig saa nær som muligt til den af de ærede Medlemmer stillede Forespørgsel og saa vidt muligt refererende overfor de Forhandlinger, der om denne Sag har været førte mellem mig og Danmarks Lærerforening. Jeg har selvfølgelig som alle andre Medlemmer af dette høje Ting ogsaa haft en Følelse af de store Mangler, der er i den nugældende Lærerlønningsslovs § 8. Og de har i særlig Grad ramt mig, idet det er faldet i min Lod i min Embedstid som Minister at afskedige en Del af disse Lærere og Lærerinder, hvis Afskedigelse der nu stadig tales om som uretfærdig.

De Eksempler, som blev nævnt af den ærede Ordfører for Forespørgerne (K. M. Klausen), skal jeg ikke komme nærmere ind paa. Der var blot en lille Fejl i Referatet af det ene Eksempel, nemlig med Hensyn til Frk. Petersen i Randlev, idet hun ikke blev afskediget. Det viste sig, at den Skolekommission, som havde vedtaget Afskedigelsen, efter Ministeriets Fortolkning ikke var retfærdigt sammensat; og i den Anledning nægtede Ministeriet at godkende Afskedigelsen. Der valgtes saa en ny Skolekommission, sammensat efter Loven, men da der saa blev foretaget ny Aktion imod Lærerinden, viste det sig, som det ærede Medlem nævnte; at det ene af Skolekommissionens Medlemmer, vistnok Sognepræsten, nu stillede sig paa det Standpunkt, at han ikke stemte, hvorved den krævede Majoritet af tre Fjerdedele ikke kunde naas.

Da jeg tænkte paa at fremsætte Forslag til Ændring af Lærerlønningsslovs § 8 — det var nemlig min Agt allerede i Rigsdagssamlingens Begyndelse —, var der en Ting, der var mig klar dels efter de Forhandlinger, der var førte under Lovforslagets Behandling her i Tinget, og dels efter de Forhandlinger og Udtalelser, der

senere er fremkommet baade i Tale og i Skrift om denne Lovbestemmelse, og det var, at man kunde ikke forandre Loven paa den Maade, at man borttog den Ret, som gennem denne Paragraf var givet Befolkningen til at komme af med en umulig Lærer. Dette blev af Ordføreren for Udvalget i 1908 meget stærkt fremhævet under Lovforslagets anden Behandling. Det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) refererede nogle Udtalelser af Ordføreren. Der er en ganske enkelt Udtalelse, som jeg gerne vil referere ved Siden af for at vise, at man kan ikke saa godt komme udenom den Forstaaelse, man den Gang havde af Paragraffen. Den ærede Ordfører sagde den Gang — det staa i Folketingstidenden for 1907—08, Sp. 5903 —, at man her „ville give Sogneraadene eller Byraadene og Skolekommissionerne et virkningsfuldt Middel til at blive umulige Lærere kvit. Vi have etableret en effektiv Afskedigelsesret hjemme i en Kommune overfor en Lærer eller Lærerinde, medens Afskedigelsesretten hidtil har ligget udelukkende i den højeste Administrations Hænder. Vor Ændring vedrører ikke det, at en Lærer bliver umulig paa Grund af kriminelle Forseelser eller Udskejelser paa Sædelighedsomraadet; men vedrører det Forhold, at en Lærer er kommet helt udenfor sin Gerning, udenfor Befolkningen; Skolen bliver tom, han er umulig paa Stedet.“

Deraf fremgaar jo tydeligt, at denne Paragrafs Indførelse i Lønningssloven den Gang skulde betyde noget mere end Skolelovens § 18, hvorefter det var de øverste Myndigheder, der kunde afskedige en Lærer for Uduelighed eller for Sædelighedsmisbrug el. lign. Lønningsslovs § 8 var en Paragraf, hvorved man vilde give Befolkningen en virkelig berettiget Indflydelse til at komme af med en Lærer, der, som den ærede Ordfører udtrykte sig, var kommet udenfor sin Gerning i Skolen, og hvor det f. Eks. viste sig, at Forældrene i den Anledning begyndte at tage Børnene ud af Skolen. Det stod mig altsaa klart, at dette Forhold ikke burde forandres, denne Ret skulde Forældrene bevare, men det stod mig endvidere paa Grund af de ogsaa efter min Mening undertiden uheldige Afskedigelser, som Paragraffen havde foraarsaget, klart, at der maatte ske en Ændring, og at alle Forhandlingerne fremgik det tydeligt, at denne Ændring maatte gaa ud netop paa det, som det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds